

SIKKERHETS DATABLAD

3R

Revisjonsdato: 06.11.2018

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	3R
Artikkel-nr	120
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	02.06.2015
Utgave nummer	2.0
Produktkoder	NRF: 9815581 NOBB: 46181936 GTIN: 7090001821202

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anvendelse / bruksområde	Rengjør rør og radiatorer.
Anvendelser som frarådes	Bør ikke brukes til andre formål enn de bruksområder produktet er beregnet for.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Leverandør	Norenco Norge AS Teglverksveien 99 3057 Solbergelva Norge Telefon: +47 66 99 55 33 Fax: +47 66 99 55 32 http://www.norenco.no/
E-post	Norenco@norenco.no
Ansvarlig	Norenco Norge AS
Utarbeidet av	Sensor Chemcontrol AS - Beate Karlsen
1.4 Nødtelefonnummer	Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC	Skin Irrit 2; H315 Eye Irrit 2; H319
--	---

2.2 Merkningselementer

Piktogram

Varselord	Advarsel
Faresetninger	H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H315 Irriterer huden.

Sikkerhetssetninger

Generelle P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

Forebygging P264 Vask eksponert hud grundig etter bruk.
P280 Benytt vernehansker/ verneklær/ vernebriller/ ansiktsskjerm.

Tiltak	P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen. P337+P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp. P362+P364 Alle tilsølte klær tas av, og vaskes før de brukes på nytt.
Ingredienser på etiketten	Fosforsyre
2.3 Andre farer	Kjemikaliet kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
Fosforsyre	Reach nr: 01-2119485924-24 Ee/Nlp nr: 231-633-2 Cas nr: 7664-38-2 Index nr: 015-011-00-6	Skin Corr 1B; H314	B,9a,Æ,V 2	5-10

Konsentrasjonsgrenser og M-faktorer

Ingrediens	Konsentrasjonsgrense og M-faktor
Fosforsyre	Skin Irrit. 2; H315: 10% <= C < 25% Skin Corr. 1B; H314: C >= 25% Eye Irrit. 2; H319: 10% <= C < 25%

Tegnforklaring

Skin Corr 1B: Etsende for huden.
Forklaring til relevante faresetninger (H-setninger) finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent.
Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet.

Note V2: Stoffet har en særlige konsentrasjonsgrense henhold til Forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP, artikkel 10).

Note B: Noen stoffer (for eksempel syrer og baser) slippes ut i markedet som vannoppløsninger med forskjellige konsentrasjoner, og følgelig krever disse oppløsninger forskjellig klassifisering og merking da de ikke er like farlige. I stofflisten har oppføringer med note B en generell betegnelse av følgende type: "salpetersyre... %". I slike tilfeller skal leverandøren oppgi oppløsningens konsentrasjon i prosent på etiketten. Med mindre annet er oppgitt, antas det at konsentrasjonen er beregnet i vektprosent.

Note 9a: Stoffet er harmonisert og klassifiseringen er hentet fra ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.

Note Æ: Stoffet har en grenseverdi for forurensninger i arbeidsatmosfæren, se avsnitt 8 for mer informasjon.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvsittende stilling. Sørg for frie luftveier.
Hudkontakt	Ta av tilsølte klær og sko. Vask med mye såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen. Kontakt lege hvis besvær vedvarer.
Svelging	Kontakt lege. Skyll munnen med vann (bare dersom personen er ved bevissthet).

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Irriterer huden.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege, vis fram etikett, bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK**5.1 Slukkingsmidler****Passende slukkingsmidler**

Vanntåke, skum, CO2 og pulver. Bruk brannslukkingsmiddel som er egnet for forholdene og omgivelsene.

Uegnete slukkingsmidler

Unngå rettet vannstråle i slukkingsarbeidet.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ikke kjent

5.3 Råd til brannmannskaper

Brannmannskap bør bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pusteapparat i lukkede rom.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP**6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

Hold mennesker og dyr unna det forurensede området. Bruk egnede verneklær.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Tømming i avløp utover tiltenkt bruk, frarådes. Produktet fortynnes raskt til ufarlige mengder.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Absorberes med egnet materiale og samles opp. Leveres nærmeste mottakstasjon for destruering.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering.
Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr.
Se avsnitt 12 for informasjon om økologi.
Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING**7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering**

Unngå kontakt med øynene, huden og klærne. Bruk egnede vernehansker. Unngå innhalering av damper. Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares utilgjengelig for barn. Bør oppbevares stående og i originalemballasje.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

De identifiserte bruksområdene for dette produktet er beskrevet i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR**8.1 Kontrollparametre**

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Fosforsyre	231-633-2	7664-38-2	1				Norsk	E	2018

Anmerkning om tiltak- og grenseverdier

Referanse Norsk: Grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Hentet fra "Forskrift om tiltaks- og grenseverdier".

Anmerkning E: EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.

Derived no effect level (DNEL)**Fosforsyre**

		Akutt lokal effekt	Akutt systemisk effekt	Kronisk lokal effekt	Kronisk systemisk effekt
Arbeidstager	-innånding	2 mg/m ³	Ukjent fare	1 mg/m ³	10.7 mg/m ³
	-hudkontakt	Medium fare	Ukjent fare	Medium fare	Ukjent fare
Forbruker	-innånding	Medium fare	Ukjent fare	360 µg/m ³	4.57 mg/m ³
	-hudkontakt	Medium fare	Ukjent fare	Medium fare	Ukjent fare
	-oral		Lav fare		100 µg/kg bw/day

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett eksponering eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud. Hold verneutstyr tørt og rent.

Åndedrettsvern

Ved normalt bruk er åndedrettsvern ikke nødvendig - uten tilstrekkelig ventilasjon eller punktavsug anbefales følgende:
Hel- eller halvmaske med gass og dampfilter mot uorganiske gasser klasse 1, type B1 med filterfarge grå, i henhold til standard (NS-EN-14387), eller friskluft overtrykksmaske i henhold til standard (NS-EN-137, NS-EN-270).
Åndedrettsvern skal alltid brukes hvis luftforurensningen overstiger administrativ norm.
Åndedrettsvern med gassfilter skal benyttes kombinert med gode rutiner for masketilpassning og filterbytte.

Øyevern

Øyespylingsutstyr skal være tilgjengelig, helst også dusjmulighet. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166.

Håndvern

Beskyttelseshansker av nitril eller neopren med med hansketykkelse over 0,35 mm i henhold til standard EN-374.
Ved kontinuerlig kontakt: Hansker med gjennomtrengningstid over 480 minutter.
Ved kortsiktig sprut/eksponering (inntill 30 minutter): Gjennomtrengningstid over 60 minutter.
Hanskenes egnethet og gjennombruddstid vil variere avhengig av de spesifikke bruksforholdene.
Undersøk og eventuelt erstatt slitte eller ødelagte hansker. Om kontakt med underarmene er sannsynlig, bruk hansker med mansjetter. Tynne hansker vil gi beskyttelse i kortere tid og bør vanligvis brukes bare én gang og deretter kastes. Tykkere hansker er nødvendig hvis det finnes mekanisk risiko med mulighet for oppskraping eller punktering.

Annet hudvern enn håndvern

Bruk egnede verneklær.

Annen informasjon

Det er god industriell hygienep praksis å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokker eller lignende som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner.
Beskyttelseskrem kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensede klær for å unngå hudkontakt. Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett. Hold god orden. Spesifikke hygienetiltak: Praktiser god personlig hygiene som vasking etter håndtering av produktet og før spising, drikking og/eller røyking. Vask regelmessig arbeidstøy og verneutstyr for å fjerne forurensninger. Kast tilsølt arbeidstøy og sko som ikke kan vaskes.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER**9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Form	Væske
Farge	Lys rød /orange
Lukt	Svak syrlig
Luktterskel	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør)
pH (kons.)	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Smeltepunkt/ frysepunkt	41.1 °C (@101.325 Pa) (fosforsyre, note B).
Startkokepunkt og kokeområde	296.5 °C (@101.325 Pa) (fosforsyre, note B).
Flammepunkt	Ikke relevant - ingen ingredienser er klassifisert brannfarlig.
Fordampingshastighet	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke relevant på grunn av kjemikalietts form eller tilstand.
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	Ikke eksplosiv (fosforsyre, note B).
Damptrykk	4 Pa ved 20 °C (fosforsyre, note B).
Relativ tetthet	1,12
Løselighet i vann	100% (Lett løselig)
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Selvantennningstemperatur	Ikke relevant - ingen ingredienser er klassifisert brannfarlig.
Nedbrytingstemperatur	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).
Viskositet	Ukjent (prøve eller måling er ikke utført av leverandør).

Eksplisjonssegenskaper	Ikke eksplosiv (fosforsyre, note B).
Oksidasjonsegenskaper	Ikke klassifisert som oksiderende.
9.2 Andre opplysninger	De fysiske og kjemiske egenskaper som er oppgitt under punkt 9.1 gjelder for produktet og ikke enkeltstoffer, med mindre annet er oppgitt. Note B: Informasjonen er hentet fra ECHA 'Brief Profile'.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Stabil under normale forhold.
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Ikke kjent
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå høy temperatur, flammer, gnister og andre antennelseskilder.
10.5 Uforenlige materialer	Ikke kjent
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Ikke kjent

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger	
For ingrediens	fosforsyre
LD50 oral	1530 mg/kg (Rotte)
Referanse	BIOFAX Industrial Bio-Test Laboratories, Inc., Data Sheets. Vol. 17-4/1970,
LD50 dermal	2740 mg/kg (Kanin)
Referanse	BIOFAX Industrial Bio-Test Laboratories, Inc., Data Sheets. Vol. 17-4/1970,
Akutt giftighet	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Hudetsing/ hudirritasjon	Irriterer huden.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Alvorlig irritasjon av øynene.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert allergifremkallende.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksitet	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
STOT - gjentatt eksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Aspirasjonsfare	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Annen informasjon	Sannsynlig eksponeringsvei: Hudkontakt. Innånding av damp. Svelgning.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Ingen kjent økotoxikologisk effekt.
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	Ikke lett bionedbrytbar (uorganisk forbindelse).
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.4 Mobilitet i jord	Produktet er oppløselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Kjemikaliet kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer. Kjemikaliet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.
12.6 Andre skadevirkninger	Ikke kjent

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	EAL: *16 03 03 uorganisk avfall som inneholder farlige stoffer. EAL: *06 01 04 fosforsyre og fosforholdige syrer. EAL: *16 05 07 kasserte uorganiske kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer. Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle

SIKKERHETSDATABLAD

3R

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 06.11.2018

	tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet.
Emballasje	EAL: 15 01 02 emballasje av plast. EAL: 15 02 02 Forurenset filler og lignende. EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller forurenset av farlig avfall.
Annen informasjon	Produktet får ikke slippes ut i avløp, vassdrag, grunnvann eller i miljøet.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	Ikke relevant
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	
ADR/RID klasse	n/a
14.4 Emballasjegruppe	n/a
14.5 Miljøfarer	n/a
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	n/a
14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	n/a

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser/ særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen	<p>KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) 2017/776 av 4. mai 2017 (ATP10).</p> <p>FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).</p> <p>Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006.</p> <p>KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH).</p> <p>ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2017.</p> <p>Forskrift om aerosolbeholdere. FOR-1996-03-01-229.</p> <p>Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier).</p> <p>ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.</p> <p>FOR 2004-06-01 nr 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).</p> <p>FOR-2015-05-19-541 Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften).</p> <p>Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall.</p>
15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet	En vurdering av kjemikaliesikkerheten (eksponeringsscenario) finnes for en eller flere av ingrediensene i produktet.
Annen informasjon	Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko setninger for hver ingrediens	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
---	---

Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder

Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.

Forkortelser i dokumentet

n/a - Ikke relevant eller kjent informasjon.
PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic.
vPvB - Very Persistent and very Bioaccumulative (require special attention under REACH).
EAL - Den europeiske avfallslisten.
STOT - Giftvirkning på bestemte organer.
LD50 - Mengden av et kjemikalie som gitt en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50%.
LC50 - Konsentrasjonen av et kjemikalie i luft eller vann som for en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50% over en gitt tidsperiode.
bw/day - body weight / day (kroppsvekt per dag).

Første gang utgitt

02.06.2015

Annen informasjon

Revidert og kvalitetssikret av:
Sensor Chemcontrol AS
Storgata 30
3611 Kongsberg
Norge
Tlf: 32 77 06 60
E-post: helpdesk@sensor.as.

--- SIKKERHETSATABLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2015/830 ---